Az óravázlatot készítő pedagógus:	Kökény Erzsébet
Az óravázlat címe, témája:	**Zöld pénzügyek – a fenntarthatóság szemlélete a családi pénzügyekben** A tanórán a tanulók alapvető pénzügyi és fenntarthatósági ismereteket szereznek. Felismerik – és részben megismerik - a zöld szempontok érvényesítésének lehetőségeit a családi költségvetés elkészítése során. **Az óravázlat a Pénz7 ajánlásával, a Pénziránytű Alapítvány szakmai és anyagi támogatásával készült.**
Ajánlott korosztály:	9-12. évfolyam
Időigény	45 perc

ZÖLD PÉNZÜGYEK

Előzetes feladatok:

- A **Zöldiránytű app** letöltése minden tanuló számára. (Ha ezt a technikai feltételek nem engedik meg, akkor csoportonként legalább egy tanuló részére töltsük le. Ez esetben a többieknek nyomtatott formában adjuk oda a 6. számú mellékletet.)
  A Zödiránytű app ingyenesen letölthető a Google play áruházból és az App Store-ból, információk: https://www.penziranytu.hu/zoldiranytu
- Hívjuk fel a tanulók figyelmét, hogy számológépre szükségük lesz!
- A mellékletek megosztása a tanulókkal. Ha a technikai feltételek adottak (pl. gépterem vagy elegendő tablet áll rendelkezésre), akkor digitálisan tegyük elérhetővé. Ha ez nem lehetséges, akkor nyomtassuk ki.
  A mellékletek végén megtalálhatók a megosztáshoz szükséges linkek, illetve QR-kódok.
  - 1. számú melléklet: családi költségvetés (csoportonként 1 db)
  - 2. számú melléklet: a szituáció és a feladat rövid leírása (csoportonként 1 db)
  - 3. számú melléklet: ötletkártyák (minden szereplőnek a sajátja)
  - 4. számú melléklet: segédtábla az egyéni munkához
  - 5. számú melléklet: fogyasztói árak jegyzéke (csoportonként 2 db)
  - 6. számú melléklet: segédtábla a csoportmunkához (csoportonként 1 db)
  - 7. számú melléklet: tanári segédlet a számításokhoz
  - 8. számú melléklet: Zöldiránytű app részei nyomtatva (igény szerint)
- A mellékletek elhelyezése a csoportok asztalán (a 3. és 4. számú mellékletet célszerű szereplőnként egy-egy borítékba tenni).
- A tanulók már az óra elején csoportonként üljenek le a teremben. A csoportoknál legyen ott a szükséges felszerelés.
- *Megjegyzés: A termet úgy rendezzük be, hogy frontális és csoportmunkára egyaránt alkalmas legyen. A tanulók 4 fős csoportokban („családokban") ülnek le az óra elején. Létszámtól függően egy-egy csoport lehet három vagy öt fős is (ebben az esetben az 5. diák társuljon be valamelyik szereplő mellé).*

Szükséges felszerelés minden csoportnak

- számológép (tanulónként)
- saját mobiltelefon, amelyre az appot letöltötték
- üres lap a számoláshoz (tanulónként)
- toll

A teremben projektor, vetítővászon, számítógép, internetkapcsolat.

Tevékenység, időbeosztás	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
1. feladat: Ráhangolás – a fenntarthatóság fogalma (7 perc)			
Kérdezzük meg a tanulóktól, hogy mi jut eszükbe arról, hogy fenntarthatóság! Minden csoport mond egy kifejezést, fogalmat, (a tanár a táblára írja), majd ezeket a kivetített dia (ppt 1. dia) alapján besoroljuk valamelyik kategóriába. Ha valamely kategóriához (társadalmi fejlődés, gazdasági fejlődés, környezetvédelem) nem tartozik fogalom, akkor ajánlunk egyet. Tanári közlés: A továbbiakban a gazdasági vonallal fogunk foglalkozni, azzal, hogyan jelenik meg a fenntartható gazdálkodás a hétköznapjainkban? Elevenítsük fel, mit tudunk a család gazdálkodásáról! (ppt 3. dia) (A kisfilm címe: Mi a költségvetés és hogyan készítsük el? Időtartama: 2:26) https://www.youtube.com/watch?v=2ozZgiGg8Ac&list=PL09_GFFxR_OZRlDd65_USB2H7jrJkqN5c&index=12	**Cél**: tudatosítani, hogy a fenntarthatóság komplex fogalom, nem szűkíthető le a környezetvédelem-re. **Cél**: felhívni a figyelmet a családi költségvetés szerepére, fontosságára Kifejezőkészség fejlesztése	Frontális Ötletbörze	Laptop, vetítővászon, projektor, ppt 1-3. dia internetkapcsolat
2. feladat: Csoportmunka előkészítése (3 perc)			
A tanár röviden ismerteti a szituációt és a feladatot. **Szituáció**: A csoportok egy családot alkotnak, a Vécsey család tagjaiként - Apa, Anya, Csaba és Kata szerepébe lépve - dolgoznak az órán. A család az előző hónapokban úgy gazdálkodott, hogy tudtak félretenni a nyaralásra és váratlan eseményekre is valamennyi összeget. Ám most elromlott a hűtőszekrényük, amit nem lehet megjavítani. Így új hűtőszekrényt kellett venniük. Az új hűtőt hitelre vásárolták, ez 12 500 forinttal növeli a család havi kiadásait. A korábbi hónapokban elért megtakarításról azonban továbbra sem szeretnének lemondani. Az új hűtőszekrény kiválasztásánál az egyik fő szempont az energiatakarékosság volt.		Tanári feladat	

Ez adta a családnak az ötletet: ha már a nadrágszíjat meg kell húzni, érvényesítsék közben a fenntarthatósági szempontokat is. **Feladat**: Alakítsátok át a családi költségvetést zöld szempontok figyelembevételével úgy, hogy lehetőleg maradjon megtakarítás is!			
3. feladat: Egyéni munka (10-12perc)			
A család tagjai megpróbálják számszerűsíteni a saját szerepük szerinti zöld ötleteket, és a táblázatok segítségével érveket gyűjtenek annak a fenntarthatóságra gyakorolt pozitív hatásairól. <u>Tanári feladat</u> a munka megkezdésekor: - A szerepek elosztását célszerű a csoportokra bízni. Csak akkor jelöljön ki szerepeket, ha a csoportban lévő tanulók nem tudnak megegyezni. - Hívja fel a figyelmet arra, hogy nem kell az összes ötletkártyát felhasználni, de az időn belül igyekezzenek minél többet kidolgozni, úgy, hogy a táblázatuk minden sorát kitöltik! - Hívja fel a tanulók figyelmét arra is, hogy írjanak az ötletkártyákon túl is zöld ötlete(ke)t! Ezeknél is jelöljék, hogy hogyan változtatja meg a családi költségvetés szerkezetét! - Hangsúlyozza, hogy minden ötlet, még a legapróbb is fontos! - A tanulók figyeljenek karakterük jellemzőire is! Ha a technikai feltételek nem adottak a Zöldirántyú app letöltéséhez, akkor a nyomtatott kivonatokat is átadja az egyes szereplőknek. (8. számú melléklet) <u>Tanári feladat</u> az egyéni munka során: - Kísérje figyelemmel a „családok” munkáját! A számítások ellenőrzéséhez tanári segédlet áll rendelkezésre.	Gondolkodás fejlesztése, matematikai kompetenciák fejlesztése A fenntarthatóság gondolatának megjelenítése a hétköznapi tevékenységekben Figyelem felkeltése a háztartások kiadásainak csökkentési lehetőségeire Digitális alkalmazás használata	Egyéni munka Tanári feladat	Mobiltelefon: Zöldirántyú app 1-5., 7. (opcionálisan 8.) számú mellékletek Számológép, toll
4. feladat: csoportmunka (13-15 perc)			
A családtagok beszéljék meg, hogy az adott javaslatokból melyeket valósítják meg, majd ezek hatását vezessék át a közös segédtáblába. Minden családtag egyéni érdekei mentén érveljen egy-egy szempont mellett, illetve ellen.	Gondolkodás fejlesztése, matematikai kompetenciák fejlesztése	Csoportmunka, kooperáció	1., 3., 6. számú mellékletek Számológép

Tanári közlés: - Az egyéni táblázatokban összegyűjtött ötleteket ismertessétek családtagjaitokkal, beszéljétek át, családi szinten milyen kompromisszumokkal tud mindenki egyetérteni. - Az elfogadott ötleteket írjátok be a közös táblázatba, nézzétek meg, mennyit spóroltatok, mennyi lett a többlet-kiadásotok! Számoljátok ki, a hűtő törlesztőrészletét is figyelembe véve, ebben a hónapban mennyit tudtok megtakarítani. Hasonlítsátok össze az előző hónap megtakarításával! Vonjatok le következtetéseket! - Beszéljétek meg és röviden írjátok le a változás fenntarthatóságra gyakorolt hatását is!	Együttműködés kialakítása, érvelési kultúra fejlesztése		Írószer
5. feladat: A csoportmunka értékelése, lezárás (8-10 perc)			
Összegzés: - Villámkérdések a csoportokhoz: o Hány ötletet sikerült beépítenetek? o Ezek között volt-e olyan, ahol többletkiadást is vállaltatok? Miért vállaltátok ezt? o Melyik csoportnak mennyi lett a megtakarítása? Kié lett a legtöbb? Hogyan sikerült ezt elérni? - Van-e lehetőségünk a fenntarthatóságot érvényesíteni a hétköznapokban? - Miért fontos a pénzügyi tervezés? Az óra tanulságait foglalja össze a következő kisfilm (ppt. 4. dia) A kisfilm címe: Családi költségvetés zöld szemléletben. Időtartama: 2:56 https://www.youtube.com/watch?v=dh4vJOYSHgI	Egymásra való figyelés nálló vélemény kialakítása A fenntarthatóság jelentőségének felismerése A pénzügyi tervezés fontosságának tudatosítása	Frontális munka tanulói interaktivitással	Laptop, vetítővászon, projektor, ppt 4. dia, internetkapcsolat